

Λύση της σχολικής άσκησης 6, σελ. 16.

Η υπόθεση $\lim_{x \rightarrow 0} \frac{\ln(x+1) + ax + bx^2}{x^2} = \frac{1}{2}$ λέει ότι το όριο στο αριστερό μέλος υπάρχει (και είναι ίσο με $1/2$). Τώρα,

$$\lim_{x \rightarrow 0} \frac{\ln(x+1) + ax + bx^2}{x^2} = \lim_{x \rightarrow 0} \left(\frac{\ln(x+1) + ax}{x^2} + b \right).$$

Πληρούνται οι υποθέσεις κανόνα του L' Hôpital στο όριο

$$\lim_{x \rightarrow 0} \frac{\ln(x+1) + ax}{x^2}.$$

Έχουμε:

$$\lim_{x \rightarrow 0} \frac{(\ln(x+1) + ax)'}{(x^2)'} = \lim_{x \rightarrow 0} \frac{1 + a(x+1)}{2x(x+1)}.$$

Η συνάρτηση στο τελευταίο όριο είναι ρητή. Στην περίπτωση που $a = -1$, η συνάρτηση συμπεριφέρεται όπως την $-1/(x+1)$ κοντά στο $x = 0$:

$$\lim_{x \rightarrow 0} \frac{-1}{2(x+1)} = -\frac{1}{2}$$

και άρα ο κανόνας του L' Hôpital εγγυάται ότι για $a = -1$,

$$\lim_{x \rightarrow 0} \frac{\ln(x+1) + ax}{x^2} = \lim_{x \rightarrow 0} \frac{(\ln(x+1) + ax)'}{(x^2)'} = -\frac{1}{2}.$$

Τότε,

$$\begin{aligned} \lim_{x \rightarrow 0} \frac{\ln(x+1) + ax + bx^2}{x^2} = \frac{1}{2} &\Rightarrow \lim_{x \rightarrow 0} \left(\frac{\ln(x+1) + ax}{x^2} + b \right) = \frac{1}{2} \\ &\Rightarrow \lim_{x \rightarrow 0} \frac{\ln(x+1) + ax}{x^2} + b = \frac{1}{2} \\ &\Rightarrow -\frac{1}{2} + b = \frac{1}{2} \\ &\Rightarrow \boxed{b = 1}. \end{aligned}$$

Εδώ χρειάζεται επαλήθευση:

Αν $a = -1$, $b = 1$, τότε το όριο είναι το

$$\lim_{x \rightarrow 0} \frac{\ln(x+1) - x + x^2}{x^2},$$

το οποίο (με δύο διαδοχικές χρήσεις κανόνα του L' Hôpital) ισούται με $\frac{1}{2}$.

► Παρατηρήσεις 1.2.1.

- (i) Αν όμως $a \neq -1$, δηλαδή είτε $a < -1$, είτε $a > -1$, το όριο της συνάρτησης $x \mapsto \frac{1+a(x+1)}{2x(x+1)}$ δεν υπάρχει καθώς $x \rightarrow 0$. Διακρίνετε περιπτώσεις για το a .
- (ii) Αν $a \neq -1$, η συνάρτηση $x \mapsto \frac{\ln(x+1) + ax + bx^2}{x^2}$ δεν είναι φραγμένη σε καμία περιοχή του $x = 0$ και άρα το όριο καθώς $x \rightarrow 0$ δεν υπάρχει.